

Nr 56.

Av herr **Dalberg**, *angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om rätt för kommun att tilldela innehavare av kommunalt förtroendeuppdrag ersättning i vissa hänseenden.*

Bestämmelsen om att kommunala förtroendemän ej kunna få åtnjuta ersättning för mistad arbetsförtjänst och direkta utgifter för förtroendeuppdrags fullgörande har i många fall varit ett hinder för att dels få behålla de mest lämpliga personerna för uppdragen och dels få dem att ägna nödig tid åt det uppdrag, vartill de blivit valda. Många exempel kunna framvisas, att de dugligaste i en kommun av sagt sig uppdrag därför, att kommunen ej kunnat hålla dem skadeslösa.

Därför har man i flera kommuner måst till slut överträda nämnda bestämmelse och besluta om ersättning. Man har ansett, att en lag, som hindrade sådana beslut, då det vore nödvändigt, är så gammal och otidsenlig, att den ej kunde följas. Då så är, måste tiden vara inne att få en efter förhållandena bättre avpassad lag.

Förliden höst var undertecknad med på en stämma i en av landets största lantkommuner, då det beslöts ersättning till förtroendemän. Det gjordes visserligen invändning, att lagen förbjöde ett sådant beslut, men de flesta voro ense om att lagen i alla fall ej kunde efterlevas. Att alla sågo det berättigade i ett sådant beslut, bevisas därav, att ingen ville överklaga detsamma. Förut har inom samma kommun måst fattas liknande beslut utan att överklagande skett. Som ovan nämnts, finnes liknande exempel från flera andra kommuner.

I en del fall skulle det kommunala livet svårligen kunna ordnas,

om ej lagen måste överträdas. Hur skulle man t. ex. kunna få en skolkassör i ett större skoldistrikt att fullgöra sitt uppdrag utan ersättning? Nu kan invändas, att man kan välja särskild utom skolrådet stående kassör. Men om skolrådet anser det nödvändigt, att en av dess medlemmar får hava hand om kassan, helst det anses, att han bör vara närvarande vid och deltaga i beslutens fattande, bör väl kommunen hava rätt att ordna det på sätt den finner lämpligt. Förr i tiden gick det an att fullgöra förtroendeuppdrag utan ersättning, då det var korta sammanträden någon gång under året. Men om man tar i betraktande, hur det är nu i flera större kommuner, skall man finna, att det ej är någon likhet. Det kan t. ex. för ett skolråd i ett större skoldistrikt bliva cirka tjugufem sammanträden under året och varje sammanträde varar så länge att en hel dag eftersättes. För dess ledamöter blir det alltför stor uppoffring, om ej någon ersättning erhålles, helst i flera fall järnvägsbiljett eller skjuts måste bekostas.

På grund härav får jag föreslå, att riksdagen ville besluta

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t ville verkställa utredning, huruvida och i hvad mån kommun må berättigas att till innehavare av förtroendeuppdrag besluta ersättning för mistad arbetsförtjänst och för direkta utgifter i och för sådana uppdrags fullgörande samt för riksdagen framlägga de förslag till ändringar i gällande kommunalförfattningar, vartill utredningen må kunna föranleda.

Stockholm i januari 1918.

Erik Dalberg.